

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

พระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

พระพุทธศาสนา

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย พุทธประวัติ ตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน ความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก บอกรู้และความสำคัญ รวมถึงปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลในพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ แสดงความเคารพพระรัตนตรัยและปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา ชื่นชมแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนในศาสนา พิธีกรรม การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ และการสวดมนต์และแผ่เมตตา การฝึกสติและสมาธิเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา

โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยการร่วมกันแสวงหาความรู้จากการสืบค้นและรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ คิด เชื่อมโยง การฝึกปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาเพื่อการพัฒนาตนเอง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ มีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิด การทำงานเป็นทีม มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อการดำเนินชีวิตของตนเอง ในสังคม สามารถปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงการพัฒนาตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมสามารถเรียนรู้ ปรับตัว มีค่านิยมที่เหมาะสม และสร้างความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมถึงสามารถปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงผลกระทบและประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ส 1.1	ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/6, ป.3/7	ป.3/5
มฐ. ส 2.1	ป.3/1, ป.3/3	ป.3/2
	8 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด

รวม 10 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.3

 เวลา 20 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธศาสนา	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.3/1 อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย</p> <p>มฐ. ส 1.1 ป.3/2 สรุปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามกำหนด</p> <p>มฐ. ส 1.1 ป.3/4 บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>มฐ. ส 1.1 ป.3/7 บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนาวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่น ๆ</p> <p>มฐ. ส 1.2 ป.3/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนา</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>พระพุทธศาสนามีเชื่อมโยงกับสังคมไทยมาอย่างยาวนานทั้งในด้านของวิถีชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรม</p> <p>พระพุทธศาสนาจึงเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเรียนรู้ข้อคิดจากพุทธประวัติ ตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพานควบคู่กับการศึกษาพระไตรปิฎกซึ่งเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ช่วยให้พุทธศาสนิกชนเกิดความเข้าใจถึงความเป็นมาและเห็นถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนา สามารถนำมาเป็นหลักปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำไปปรับใช้ใน</p> <p>ชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาต่าง ๆ ช่วย</p>	3

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	ต้นฉบับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง ตัวชี้วัดปลายทาง -		ส่งเสริมให้เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมนำความสุข	ตัวชี้วัดระหว่างทาง - ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ส 1.1 ป.3/5 แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	พระรัตนตรัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ เราจึงควรมีศรัทธาแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นำหลักโอวาท 3 ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาไปปรับใช้การดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงเรียนรู้ข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตเพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	8
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พุทธสาวกและชาดก	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.3/3 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การศึกษาคุณธรรมพุทธสาวกและข้อคิดจากชาดก ทำให้เห็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และเกิดความสงบสุขในสังคม	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พุทธศาสนิกชนที่ดี ชีวิตมีสุข	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.3/3 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนิน	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร	พุทธศาสนิกชนที่ดีควรศึกษาแบบอย่างการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาจากชาว	3

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	<p>ชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด</p> <p>มฐ. ส 1.2 ป.3/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง</p> <p>มฐ. ส 1.2 ป.3/3 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ส 1.2 ป.3/2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง</p>	<p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>พุทธตัวอย่าง เห็นคุณค่าของการแสดงตนเป็นพุทธมามกะและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาได้ถูกต้อง รวมถึงเรียนรู้การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนา</p>	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.3/6 เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง -</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>การสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา เป็นการขัดเกลาจิตใจให้เกิดความสงบ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจิตเจริญปัญญา ช่วยฝึกให้มีสติและสมาธิ สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเกิดอุบัติเหตุ และสามารถควบคุมกาย วาจา และใจได้อย่างเหมาะสม</p>	3